

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 240/2025 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen rekikoirien hyvinvoinnin turvaamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Tiina Elon /vihr näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 240/2025 vp:

Miten hallitus aikoo varmistaa, että lainsäädännön minimivaatimukset takaavat koirien hyvinvoinnin Lapin rekikoiratarhoilla ja

miten hallitus varmistaa, että valvontaeläinlääkäreiden resurssit Lapissa ovat kasvavaan rekikoira-alaan nähden riittävät?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Hallitus pitää tärkeänä, että koirien hyvinvointi turvataan kaikissa olosuhteissa, myös Lapin rekikoiratarhoilla. Eläinten hyvinvointilaki (693/2023) ja sen nojalla annetut säädökset muodostavat perustan koirien asianmukaiselle hoidolle ja kohtelulle, ja niiden toteutumista valvotaan viranomaistoimin.

Ammattimaisesta rekikoirien pidosta on eläinten hyvinvointilain 60 §:n mukaan tehtävä ilmoitus sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueella toimintaa harjoitetaan. Lain 62 §:n mukaan ilmoitukseen on sisällytettävä muun muassa selvitys koirien pitopaikoista sekä siitä, miten niiden hoito on tarkoitus järjestää. Ilmoituksessa on tehtävä selkoa myös eläintenpitäjän pätevyydestä eläinten pitoon. Ilmoituksen saatuaan valvontaviranomaiset arvioivat toiminnasta eläinten hyvinvoinnille aiheutuvia riskejä ja tarkastavat eläinten hyvinvoinnin tarvittaessa paikan päällä. Jos toiminnassa havaitaan puutteita, viranomaiset voivat antaa toimijalle kehoituksia, määräyksiä ja kieltoja. Tarvittaessa viranomainen voi ryhtyä kiireellisiin toimenpiteisiin ja hankkia eläimille väliaikaisesti tarvittavaa hoitoa. Viranomainen voi myös keskeyttää toiminnan, jos se aiheuttaa välitöntä vaaraa eläinten hyvinvoinnille eikä vaaraa voida estää kielloilla tai muilla tavoin.

Lain 78 §:n mukaan valvontaviranomaisella on oikeus tarkastaa ilmoituksenvarainen toiminta ilman epäilyä eläinten hyvinvointisäädösten rikkomisesta. Valvontaviranomaiset pyrkivät tarkastamaan ammattimaiset rekikoiratarhat vuosittain. Sen lisäksi tarkastus tehdään aina, jos on syytä epäillä, että tarhalla on rikottu eläinten hyvinvointisäädöksiä ja eläinten hyvinvointi on sen takia vaarantunut.

Ilmoitusvelvollisuuden myötä valvontaviranomaiset saavat jo nykyisin tietoa rekikoiratoimijoista ja viranomaisilla on tehokkaita keinoja puuttua epäasianmukaiseen toimintaan. Ongelmaksi rekikoiratoiminnan valvonnassa on koettu etenkin talvikaudella väliaikaisesti Suomeen tulevat rekikoirayrittäjät, joilla ei aina ole riittävää tietoa lainsäädännön vaatimuksista. Toimijat eivät välttämättä tee eläinten hyvinvointilain edellyttämää ilmoitusta toiminnastaan, jolloin viranomaisille ei välity tietoa toiminnasta. Tältä osin toiminnan luvanvaraisuus tuskin merkittävästi parantaisi tilannetta. Maa- ja metsätalousministeriö, Ruokavirasto ja aluehallintovirastot pohtivat parhaillaan keinoja, joilla lainsäädännön vaatimuksista voitaisiin tiedottaa tehokkaammin ja valvontaa laajentaa kattamaan myös tilapäiset toimijat.

Rekikoirien pitoon sovelletaan pääsääntöisesti samoja vaatimuksia kuin koirien pitoon yleisesti. Eläinten hyvinvointilain 30 §:n mukaan kaikilla ammattimaisilla eläintenpitäjillä on oltava soveltuva koulutus tai muilla keinoin saavutettu riittävä pätevyys tehtäviensä hoitamiseen. Eläinten pitäjän on huolehdittava, että eläimiä on hoitamassa riittävä määrä päteviä eläinten hoitajia, joille eläinten pitäjän on annettava ohjeita ja opastusta eläinten asianmukaisesta hoitamisesta.

Koirien yksityiskohtaisista pitovaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksessa (674/2010). Asetuksen 7 §:n mukaan koirilla on pääsääntöisesti oltava jatkuvasti juomavettä saatavilla pysyvässä pitopaikassaan. Ammattimaisilla rekikoiratarhoilla pidettävien koirien pysyvissä pitopaikoissa ei kuitenkaan edellytetä jatkuvaa juomaveden saantia silloin, kun vesi pakkaskeleillä jäätyy. Tällöin rekikoirat on juotettava vähintään kolme kertaa päivässä. Poikkeus ei koske imettäviä narttuja eikä vieroittamattomia koiranpentuja. Ulkona pidettävillä koirilla on oltava riittävä säänsuoja, jonka vaatimuksista säädetään asetuksen 12 §:ssä. Käytännössä valvontaviranomaiset ovat edellyttäneet ohutturkkisille rekikoirille eristettyä koppia. Asetus tullaan uudistamaan eläinten hyvinvointilain myötä ja uudistuksen yhteydessä tarkastellaan myös, onko rekikoirien pitoon tarpeen säätää uusia tarkempia vaatimuksia.

Eläinten hyvinvoinnin valvonta rahoitetaan valtion talousarviossa eläinlääkintähuollolle osoitusta määrärahasta, jota on viime vuosina kasvatettu. Valvontaresurssien riittävyyttä Lapissa arvioidaan osana eläinlääkintähuollon ja aluehallinnon kehittämistä, ja erityistarpeet, kuten rekikoiralan kasvu, pyritään huomioimaan resurssien kohdentamisessa. Eläinlääkintähuollon tehtävät ja resurssit siirretään 1.1.2026 alkaen Ruokavirastoon. Tämä mahdollistaa jatkossa paremmin alueellisten resurssien riittävyyden arvioinnin ja kohdentamisen.

Helsingissä 21.8.2025

Maa- ja metsätalousministeri Sai Essayah

VN/24518/2025-MMM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: